

Regeringskansliet
c/o Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

En utvidgad insamling och utlämning av djurhälsodata

Er beteckning: LI2024/00193

Länsstyrelsen i Västra Götaland yttrar sig över promemorian En utvidgad insamling och utlämning av djurhälsodata.

Länsstyrelsen i Västra Götaland tillstyrker förslagen i promemorian men vill lämna följande kommentarer.

De föreslagna ändringarna kommer att ge länsstyrelsen ökad möjlighet att utföra en mer riskbaserad tillsyn av djurhälsopersonal och kontroll av djurhållares hantering av läkemedel på gården.

I promemorian behandlas kravet på veterinärer att lämna uppgifter om användning av läkemedel och om andra åtgärder för behandling av djur. Kravet att rapportera in djursjukdata är inte straffsanktionerat, det vill säga att inte rapportera in djursjukdata utgör inget brott. I egenskap av tillsynsmyndighet kan Länsstyrelsen meddela de förelägganden, eventuellt kombinerat med vite, som behövs för att lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska följas. Länsstyrelsen saknar dock verktyg för att jobba vidare med fall där djurhälsopersonal inte vill åtgärda de brister som påtalas vid en tillsyn. Enligt lagen (1994:260) om offentlig anställning finns inte möjlighet att meddela disciplinpåföljd till statligt anställda veterinärer som inte uppfyller kravet på inrapportering av djursjukdata då dessa ska provas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård. Icke offentligt anställda veterinärer, det vill säga privatpraktiserande veterinärer, omfattas inte av lagen om offentlig anställning och kan därmed vara föremål för disciplinpåföljd. Länsstyrelsen upplever att nivån för att få en påföljd från Ansvarsnämnden i sådana fall är mycket hög. Ett ärende som gäller en veterinär som låter bli att skriva journal eller underlåter att till exempel rapportera djursjukdata tas således inte upp som ett

2024-04-16

disciplinpåföljdsärende. Detta får som konsekvens att djurhälsopersonal trots bristfällig hantering kan fortsätta arbeta som tidigare. Detta riskerar medföra allvarliga konsekvenser för såväl djur som samhälle i form av bristande djurskydd och ökad antibiotikaresistens. Länsstyrelsen föreslår att inrapportering av djursjukdata ska straffsanktioneras och gälla alla veterinärer oavsett anställningsform. Detta krav bör tas upp i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Länsstyrelsen vill också lyfta att det finns behov av en föreskriftsändring som förtydligar länsstyrelsens mandat när läkemedel som inte är tillåtna påträffas i samband med kontroll av djurhållares hantering av läkemedel. Idag kan länsstyrelsen bara påtala detta då djurhållaren äger dessa läkemedel och länsstyrelsen saknar befogenhet att beslagta dessa.

Länsstyrelsen saknar också tydlighet gällande e-hälsomyndighetens skyldighet att lämna ut uppgifter till länsstyrelsen om ordinerat läkemedel till djur. Länsstyrelsen har nyligen börjat att begära ut den informationen från e-hälsomyndigheten i samband med tillsyn av förskrivande veterinärer. Inledningsvis har det bara handlat om fåtal veterinärer. Begäran av data kommer dock att öka när länsstyrelsen börjar använda uppgifterna för riskklassning av sina tillsynsobjekt, samt utöka antal tillsynade förskrivare per år. Detta kan medföra en högre arbetsbelastning för e-hälsomyndigheten vilket kan riskera att uppgiftsutlämnandet fördröjs. Ett alternativ till skyldigheten för e-hälsomyndigheten att lämna ut uppgifter till länsstyrelsen är att e-hälsomyndigheten ger länsstyrelserna direktåtkomst till uppgifter i registret i den utsträckning det behövs, vilket kan effektivisera processen.

Bristande lagstiftning i de fall som beskrivits ovan kan leda till bristande djurskydd och ökad antibiotikaresistens.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet i djurens hälso- och sjukvård

Förslagen innebär att all läkemedelsanvändning samt eventuellt andra åtgärder ska rapporteras in av veterinär. Detta kommer att leda till en ökning i antalet uppgifter som ska rapporteras in, vilket kommer att öka veterinären arbetsbörda. Det är därför av stor vikt att ansvarig myndighet skapar nödvändiga förutsättningar för att själva inrapporteringen till djurhälsodata blir så enkel som möjligt. Det är också viktigt att beakta att inrapporteringen av de

2024-04-16

tillkommande uppgifterna sker på en överkomlig och standardiserad nivå genom, till exempel genom en begränsning eller gruppering av åtgärderna för att minska arbetsbördan och risk för felrapportering. För de veterinärer som i nuläget inte rapporterar, eller som aldrig har rapporterat, kan uppgiftsskyldigheten resultera i en betydande arbetsbörda.

1.4, Förslag till förordning (2024:000) om djurhälsoregister

I § 14 framgår inte vilken myndighet som är ansvarig för gallring. I § 15 gällande rättelser står Jordbruksverket som ansvarig myndighet. Det skulle vara önskvärt att Jordbruksverket även är ansvarig för gallringen enligt § 14.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i Jordbruksverkets rapport "Åtgärder för förbättrad inrapportering av djursjukdata" avseende användning av sanktioner hellre än förelägganden. Sanktioner får effekt i ett tidigare skede och genererar mindre administration. Det bör dock noteras att den totala mängden arbete initialt kan öka kraftigt i samband med att de nya förslagen införs.

I samband med införandet av de nya förslagen enligt promemorian bör en översyn av SJVFS 2023:7 om veterinärers skyldighet att lämna uppgifter om ordinerade eller förskrivna antimikrobiella läkemedel (D36) göras för att undvika en dubbelreglering.

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen om ökad uppgiftsskyldighet och lättnad i sekretessbestämmelserna i enlighet med promemorian. Att vissa personuppgifter behövs är viktigt för att kunna koppla resultat som kan användas för statistik och forskning.

Länsstyrelsen anser att det är av stor vikt att de förslagna förändringarna införs relativt samlat i tid eftersom det finns beroenden mellan förslagen som gör att författningsändringarna (till exempel rapporteringsskyldigheten) bör finnas på plats när en utvecklad systemlösning lanseras, och vice versa.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med länsveterinär Jorge Pena som föredragande och Ingrid Guldbbrand som medverkande.